

Rc Gent-Prinsenhof

DEBATAVOND GENDERIDENTITEIT: 'HET BINAIRE TIJDPERK LIGT ACHTER ONS'

In onze maatschappij wordt er nog steeds sterk dualistisch gedacht over geslacht en gender: je bent man óf je bent vrouw. Niet iedereen herkent zich echter in deze opdeling in twee geslachten, of voelt zich er goed bij. Terwijl sommige mensen die met hun genderidentiteit worstelen, vooral tegen maatschappelijke normen aan lopen, liggen anderen met zichzelf in de knoop of stoten op beperkingen binnen hun relatie. Rc Gent-Prinsenhof organiseerde begin februari een druk bijgewoonde debatavond over deze actuele problematiek.

Wat als je genderidentiteit botst met je geboortegeslacht? Nog niet zo lang geleden werd dit beschouwd als een mentale stoornis', aldus Patty Annicq, die sprak in naam van de clubcommissie Ethiek – die het initiatief had genomen voor de debatavond. 'Vandaag is "genderdysforie" de gangbare term voor dit fenomeen. Het multidisciplinaire Genderteam van het UZ Gent heeft een uitgebreide expertise opgebouwd op dit domein.' Twee leden van dat team, plastisch chirurg Stan Monstrey en professor Joz Motmans, coördinator van het Centrum voor Seksuologie en Gender, gingen in gesprek met regisseur Lukas Dhont. Die bracht het thema in zijn film *Girl* op een beklijvende wijze in beeld en staat vandaag weer in de schijnwerpers met Oscar-kandidaat *Close*. 'Onze bedoeling is in de eerste plaats om het onderwerp verder uit de taboesfeer te halen. Dat kan alleen door ons optimaal te informeren en het thema te benaderen met een grote openheid. De grote opkomst voor dit debat toont alvast dat de aandacht voor diversiteit bij Rotary in stijgende lijn gaat.'

Ijsberg

'Transgenders mochten de voorbije jaren rekenen op heel wat media-aandacht, onder meer dankzij enkele in het oog springende figuren als Petra De Sutter, Sam Bettens en Bo Van Spilbeeck', stak Joz Motmans van wal. 'De berichtgeving gebeurde daarbij niet altijd even genuanceerd. We zien dan ook dat de onderwerpen waarmee transpersonen worstelen, niet diegene zijn die het grote publiek zou verwachten. Uit onderzoek blijkt dat zij niet zozeer wakker liggen van genderneutrale toiletten of de juiste aanspreekvormen/voornaamwoorden, maar veeleer van een moeilijk toegankelijke gezondheidszorg, uitingen van discriminatie en geweld en problemen om aan correcte juridische documenten te geraken.'



Véronique Hoste, Patty Annicq, Stan Monstrey, Joz Motmans en Lukas Dhont tijdens het panelgesprek

Een vaak gehoorde kritiek m.b.t. gender-issues is dat een 'beperkte groep' wel 'heel veel aandacht' opeist. Motmans pareert die kritiek met het beeld van de ijsberg: we zien slechts het topje van de populatie die hiermee te maken heeft. 'Ons rijksregisternummer is *gegenderd*. Aan de voorlaatste set van cijfers kan je het geslacht van de persoon in kwestie afleiden: oneven staat voor mannelijk, even voor vrouwelijk. Tussen 1993 en 2021 hebben slechts een 3.000-tal Belgen hun geslachtsaanduiding op hun ID-kaart laten wijzigen. Dat is inderdaad een heel kleine groep. Vroeger kon zo'n wijziging enkel op het einde van een medisch traject – een geslachtsoperatie. Vandaag is de wetgeving versoepeld en kan het ook zonder medische ingreep. Dat leidde tot een grote stijging van de aanvragen, tot zo'n 1.600 tijdens het voorbije jaar. Gender blijft voor de overheid evenwel een binair gegeven: je moet kiezen tussen 'M' of 'V'. Wie zich non-binair voelt, onderneemt momenteel dus nog niets... In het regeerakkoord staat dat dit systeem wordt aangepast, maar zover is het nog niet.'

Uit een bevolkingsonderzoek blijkt ondertussen dat 0,3 tot 0,5% van de volwassenen zich niet terugvindt in zijn geboortegeslacht, maar wel in het andere. Bij kinderen en jonge adolescenten stijgt dat cijfer tot 2,7%. 'We zijn er nog niet uit hoe we dit moeten interpreteren. Mogelijk speelt hier een ontwikkelingspsychologisch effect en gaat het om een tijdelijk fenomeen. Als we nagaan wie zich eerder "non-binair" voelt, lopen de cijfers nog verder op, tot 4,5% van de volwassenen. Dan spreken we al snel over 130.000 Belgen – en dat geeft toch een heel ander beeld!'

'Er blijven veel obstakels om naar buiten te komen met je genderidentiteit, dus eigenlijk om te zijn wie je bent. Je moet sowieso door een proces van zelfaanvaarding. Velen vrezen ook problemen binnen het gezin. Uit een online onderzoek bij de transgenderpopulatie kunnen we concluderen dat vandaag bijna de helft van de betrokkenen ten volle kan leven volgens zijn/haar gender, terwijl zo'n 30% niet "uit de kast" geraakt. Bij ons Genderteam groeit de wachlijst steeds verder